

Strasbourg, 13 February 2025

TPVS/Files(2025)1986-8_gov

CONVENTION ON THE CONSERVATION OF EUROPEAN WILDLIFE
AND NATURAL HABITATS

Standing Committee
45th meeting
Strasbourg, 8-12 December 2025

Bureau of the Standing Committee
8-10 April 2025
Strasbourg

Open File: 1986/8

**Recommendation No.9 (1987) on the protection of *Caretta
caretta* in Laganas Bay, Zakynthos (Greece)**

- REPORT BY THE GOVERNMENT -

*Document prepared by
Hellenic Republic Ministry of Environment & Energy*

13.02.2025 10:09:01
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ψηφιακά
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΛΟΥΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

**Α. Π.: ΥΠΕΝ/ΔΔ
ΦΠΒ/143337/34
56**

Ημ/νία: 11/02/2025

**HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF ENVIRONMENT & ENERGY
SECRETARIAT-GENERAL FOR NATURAL ENVIRONMENT
& WATER
DIRECTORATE-GENERAL FOR ENVIRONMENTAL
POLICY DIRECTORATE FOR NATURAL ENVIRONMENT
& BIODIVERSITY MANAGEMENT**

Address: 147 Patission Str., Athens, GR
Postal code: 112 51
Contact Person: Evangelos Badieritakis
Tel. number: (+30) 210 8646509

TO: Mr. Mikaël Poutiers, Secretary
of the Bern Convention of the
Council of Europe,
bern.convention@coe.int

Email addresses: e.badieritakis@prv.ypeka.gr;
dviop.gram@prv.ypeka.gr

SUBJECT: February 2025 national reports on the open-case files No. 1986/8 [Open File: Greece: Recommendation No. 9 (1987) on the protection of *Caretta caretta* in Laganas Bay, Zakynthos] and No. 2010/5 [Open File: Greece: threats to marine turtles in Thines Kiparissias]

Dear Mr. Poutiers,

In reply to the December 2024 letters of the Secretariat of the Bern Convention summing up the notes of the Standing Committee, please find attached the February 2025 national reports on the open-case files No. 1986/8 [Open File: Greece: Recommendation No. 9 (1987) on the protection of *Caretta caretta* in Laganas Bay, Zakynthos] and No. 2010/5 [Open File: Greece: threats to marine turtles in Thines Kiparissias].

I remain at your disposal for any further information you may require.

Sincerely yours,

**THE SECRETARY-GENERAL FOR
NATURAL ENVIRONMENT & WATER**

PETROS VARELIDIS

CC:

1. Minister's Office
2. Directorate for International & Foreign Activities, ME&E
3. NECCA/OFYPECA,
info@necca.gov.gr
4. D4 Directorate for the Protection of the Environment, Climate Change & Global Policies, Hellenic Ministry of Foreign Affairs, dd4@mfa.gr
5. D3 Directorate for the Council of Europe, Hellenic Ministry of Foreign Affairs, dd3@mfa.gr
6. Legal Department - EU Law Section, Hellenic Ministry of Foreign Affairs, enyee@mfa.gr
7. Permanent Representation of Greece to the Council of Europe, Hellenic Ministry of Foreign Affairs, grdel.ce@mfa.gr

Internal Circulation: SECRETARIAT-GENERAL FOR NATURAL ENVIRONMENT & WATER, DIRECTORATE FOR NATURAL ENVIRONMENT MANAGEMENT & BIODIVERSITY

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ**

Ταχ. Δ/ση : Πατησίων 147, Αθήνα,
Ταχ. Κώδικας: 112 51
Πληροφορίες : Ευάγγελος Μπαδιεριτάκης
Τηλέφωνο : 210 8646509
Email: e.badieritakis@prv.ypeka.gr,
dviop.gram@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: **ΠΡΟΣ: κ. Mikaël Poutiers,**
Γραμματέα Σύμβασης Βέρνης του
Συμβουλίου της Ευρώπης,
bern.convention@coe.int

ΚΟΙΝ.: 1. Γραφείο Υπουργού ΠΕΝ
2. Διεύθυνση Διεθνών και Ευρωπαϊκών
Δραστηριοτήτων ΥΠΕΝ
3. ΟΦΥΠΕΚΑ, info@necca.gov.gr
4. Διεύθυνση Δ4 ΥΠΕΞ Προστασίας
Περιβάλλοντος, Κλιματικής Αλλαγής
και Παγκοσμίων Πολιτικών,
dd4@mfa.gr
5. Διεύθυνση Δ3 ΥΠΕΞ για το Συμβούλιο
της Ευρώπης, dd3@mfa.gr
6. ΕΝΥ-ΕΕ ΥΠΕΞ, enyee@mfa.gr
7. ΜΕΑ Στρασβούργου, grdel.ce@mfa.gr

Αποστολή μέσω ΣΗΔΕ

ΘΕΜΑ: Εθνικές εκθέσεις Φεβρουαρίου 2025 για τις ανοικτές υποθέσεις με αριθμό 1986/8 [υπ' αριθμ. 9 Σύσταση (1987) για την προστασία της *Caretta caretta* στον Κόλπο του Λαγανά Ζακύνθου] και 2010/5 [Απειλές στις θαλάσσιες χελώνες στις θίνες Κυπαρισσίας]

Αγαπητέ κ. Poutiers,

Σε απάντηση των επιστολών του Δεκεμβρίου 2024 της Γραμματείας της Σύμβασης της Βέρνης, στις οποίες συνοψίζονται τα πρακτικά της Μόνιμης Επιτροπής, μπορείτε να βρείτε συνημμένες τις εθνικές εκθέσεις του Φεβρουαρίου 2025 σχετικά με τις ανοικτές υποθέσεις με αριθμό 1986/8 [υπ' αριθμ. 9 Σύσταση (1987) για την προστασία της *Caretta caretta* στον

Κόλπο του Λαγανά Ζακύνθου] και 2010/5 [Απειλές στις θαλάσσιες χελώνες στις θίνες Κυπαρισσίας].

Παραμένω στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΥΔΑΤΩΝ**

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΡΕΛΙΔΗΣ

Εσωτ. Διανομή: ΓΓΦΠΥ, ΔΔΦΠΒ

FEBRUARY 2025 NATIONAL REPORTS ON THE OPEN CASE FILES

Complaint No. 1986/08: Recommendation No. 9 (1987) on the protection of *Caretta caretta* in Laganas bay, Zakynthos

The reproduction rate of the sea turtle *Caretta caretta* in 2024 can be considered a milestone, since it peaked for the first time after 41 years of recording in the area of the National Marine Park of Zakynthos. This success is undoubtedly attributed to the seamless adoption of protection and management measures over the last 25 years, also acknowledged by the environmental NGO ARCHELON in their 2024 report (*Archelon, 2024, "Conservation efforts during 2024 at the nesting habitat of *Caretta caretta* in Laganas Bay, Zakynthos, Greece, Short report submitted to the European Commission and the Standing Committee of the Bern Convention, 21 pp).*

Despite the fact that the implementation of the management measures in the entire protected area did not lead to the full eradication of violations, it still ensured the smooth reproduction activity of sea turtles through:

1. the reduction of mortality rate of sea turtles in Laganas Bay
2. the reduction of heavy anthropogenic interventions on the coastline and the sand dunes
3. the increased control of visitors' activities,
4. the implementation of terrestrial and marine breeding habitats protection measures, etc.

Even though touristic activities are growing rapidly and continuously, the goals of sustainable development can be achieved, provided that the applied practices of reducing the impact of tourism (e.g., through continuous implementation of adaptive management measures, public awareness, legislating regulations for allowed uses, etc.), are supported by adequate members of staff and relevant equipment.

There was also a noticeable decrease in the number of sea turtle strandings encountered in 2024 compared to 2023 (-30%) in the same area. Only one stranding (out of 5) was due to a collision with a vessel and the local Management Unit of NECCA/OFYPEKA¹ made a complaint to the Port Authority of Zakynthos and filed the case with the local prosecutor's office.

Finally, the local Management Unit of NECCA/OFYPEKA also gave its assent to the Environmental Impact Assessment on the restoration of the Zakynthos landfill at Skopos and the competent authority also issued the final approval of the environmental terms on 15/11/2024 after the conclusion of the public consultation and the assent of other related state agencies. The restoration of the landfill is expected to start soon.

¹ Natural Environment & Climate Change Agency

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2025**Α) Υπόθεση αρ. 1986/08: Σύσταση αρ. 9 (1987) επί της προστασίας του είδους *Caretta caretta* στον Κόλπο Λαγανά Ζακύνθου**

Ο ρυθμός αναπαραγωγής της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* το 2024 μπορεί να θεωρηθεί ορόσημο, αφού κορυφώθηκε για πρώτη φορά μετά από 41 χρόνια καταγραφής στην περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου. Αυτή η επιτυχία αποδίδεται αναμφίβολα στην απρόσκοπτη υιοθέτηση μέτρων προστασίας και διαχείρισης τα τελευταία 25 χρόνια, όπως επίσης αναγνωρίζει η περιβαλλοντική ΜΚΟ ΑΡΧΕΛΩΝ στην έκθεσή της για το 2024 (*Archelon, 2024, "Conservation efforts during 2024 at the nesting habitat of *Caretta caretta* in Laganas Bay, Zakynthos, Greece, Short report submitted to the European Commission and the Standing Committee of the Bern Convention, 21 pp).*

Παρά το γεγονός ότι η εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης σε ολόκληρη την προστατευόμενη περιοχή δεν οδήγησε στην πλήρη εξάλειψη των παραβάσεων, εξασφάλισε όμως την ομαλή δραστηριότητα αναπαραγωγής των θαλάσσιων χελωνών μέσω:

1. της μείωσης του ποσοστού θνησιμότητας των θαλάσσιων χελωνών στον κόλπο του Λαγανά
2. της μείωσης των βαρέων ανθρωπογενών επεμβάσεων στον αιγιαλό και τις αμμοθίνες
3. του αυξημένου ελέγχου των δραστηριοτήτων των επισκεπτών,
4. της εφαρμογής μέτρων προστασίας των χερσαίων και θαλάσσιων οικοτόπων αναπαραγωγής, κ.λπ.

Παρόλο που οι τουριστικές δραστηριότητες αναπτύσσονται γρήγορα και συνεχώς, οι στόχοι της αειφόρου ανάπτυξης μπορούν να επιτευχθούν, με την προϋπόθεση ότι οι εφαρμοσμένες πρακτικές μείωσης των επιπτώσεων του τουρισμού (π.χ., μέσω της συνεχούς εφαρμογής μέτρων προσαρμοστικής διαχείρισης, ευαισθητοποίησης του κοινού, νομοθέτησης κανονισμών για επιτρεπόμενες χρήσεις κ.λπ.), υποστηρίζονται από επαρκή μέλη του προσωπικού και σχετικό εξοπλισμό.

Επίσης, σημειώθηκε αισθητή μείωση στον αριθμό εκβρασμών θαλάσσιων χελωνών το 2024 σε σύγκριση με το 2023 (-30%) στην ίδια περιοχή. Μόνο ένας εκβρασμός (από τους 5) οφειλόταν σε σύγκρουση με σκάφος και η τοπική Μονάδα Διαχείρισης του ΟΦΥΠΕΚΑ προέβη σε καταγγελία προς το Λιμεναρχείο Ζακύνθου και σχηματίστηκε δικογραφία στην τοπική εισαγγελία.

Τέλος, η τοπική Μονάδα Διαχείρισης του ΟΦΥΠΕΚΑ έδωσε σύμφωνη γνώμη για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων επί της αποκατάστασης του ΧΥΤΑ Ζακύνθου στον Σκοπό και η αρμόδια αρχή εξέδωσε την οριστική έγκριση των περιβαλλοντικών όρων στις 15/11/2024 μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης και της σύμφωνης γνώμης άλλων σχετιζόμενων κρατικών φορέων. Σύντομα αναμένεται να ξεκινήσει η αποκατάσταση του ΧΥΤΑ.